



**Ajuntament
de Barcelona**

OFICINA MUNICIPAL DE DADES

DEPARTAMENT D'ANÀLISI

RENDA TRIMESTRAL DE BARCELONA

3ER TRIMESTRE 2023

Gener de 2024

Renda Disponible de les Llars (RDL) de Barcelona

3er trimestre de 2023

La Renda Disponible de les Llars de Barcelona va augmentar en termes nominals un 11,6% al tercer trimestre de 2023, respecte al mateix trimestre de l'any 2022.

La Renda Primària de les Llars (la renda sense l'efecte del sector públic) presenta una dinàmica similar (11,8%) a la Renda Disponible.

La Remuneració d'Assalariats i les Prestacions Socials tenen taxes interanuals positives i no molt diferents, del 7,9% i del 8,1% respectivament, mentre les Rendes Mixtes presenten una taxa més elevada (20,4%) derivada en part per la dinàmica de les rendes de la propietat.

En el tercer trimestre de 2023, la capacitat adquisitiva de les llars supera, molt lleugerament (en un 2%) el nivell anterior a la pandèmia.

RENDA DISPONIBLE DE LES LLARS de BARCELONA

3er trimestre de 2023

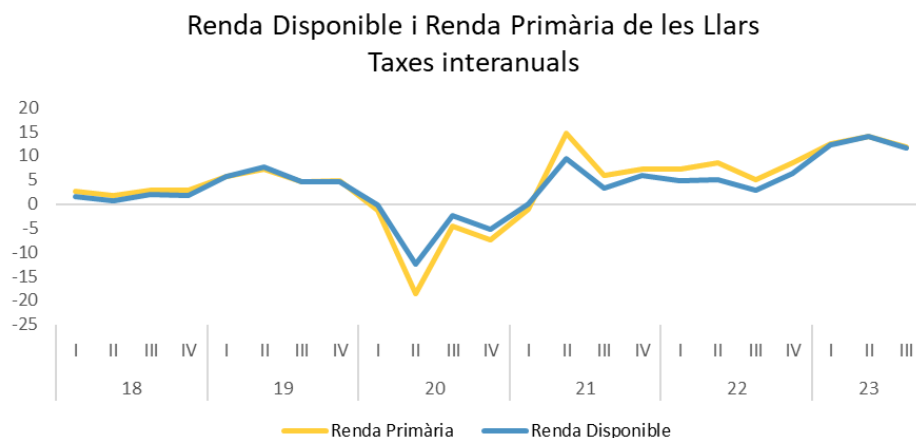
Evolució de la Renda Disponible i de la Renda Primària¹

Al tercer trimestre de 2023, la **Renda Disponible de les Llars de Barcelona** (RDL), mostra un increment nominal molt elevat, de l'**11,6%**, respecte el mateix trimestre de 2022, segons estimacions de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

La taxa de variació interanual de la RDL de Barcelona en aquest trimestre és una mica superior a la dinàmica del conjunt de l'economia espanyola, que registra una taxa del 10,6%. El diferencial positiu de la dada de Barcelona es pot explicar per un efecte composició dels recursos de les llars: el pes de les Rendes Mixtes sobre la RDL a Barcelona és molt més elevat que a Espanya. Com aquestes rendes estan augmentant a una taxa de variació superior a la de la Remuneració d'Assalariats i les Prestacions socials, l'efecte net d'aquesta composició genera el diferencial positiu.

La Renda Primària mostra una evolució semblant a la RDL, superant la divergència en les dinàmiques d'aquestes dues magnituds que es va registrar al llarg dels anys 2021 i 2022. Al Gràfic 1 es pot apreciar la convergència en l'evolució entre la RDL i la Renda Primària, i també la tendència a una millora d'aquestes magnituds després de l'enfonsament provocat per la crisi de la pandèmia.

Gràfic 1



Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

¹ Vegeu Glossari al final de la Nota.

Els resultats dels tres trimestres de 2023, en comparació als resultats de l'any passat, mostren una dinàmica positiva amb uns increments que, pel tercer trimestre, és de 8,8 punts percentuals respecte al mateix trimestre de fa un any. A la Renda primària els augments de la taxa també són molt elevats.

Taula 1

Renda Disponible de les Llars. Barcelona Taxes nominals interanuals

	2021	2022	2021				2022				2023		
			I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III
Renda Disponible	4,8	4,8	-0,1	9,4	3,3	6,0	4,7	5,0	2,8	6,3	12,2	14,1	11,6
Renda Primària	6,6	7,4	-1,2	14,7	5,9	7,3	7,3	8,6	5,0	8,5	12,4	14,1	11,8
Renda Disponible intertrimestral (1)			1,0	-0,3	4,0	1,1	-0,6	0,7	2,0	4,4	4,5	2,3	0,1

(1) Dades corregides d'efectes estacionals

Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

Evolució dels recursos de les llars: Remuneració d'Assalariats, Rendes Mixtes i Prestacions Socials

Els recursos de les llars determinen l'evolució de la RDL. La Taula 2 i el Gràfic 2 mostren les dinàmiques molt intenses, encara que diferenciades en cada un d'aquests recursos.

La **Remuneració d'Assalariats** és el recurs amb una dinàmica relativament estable al llarg de 2022 i 2023, amb taxes del tercer trimestres del 5,4% al 2022 i del 7,9% al 2023.

En canvi, tant les Prestacions Socials com les Rendes Mixtes tenen una dinàmica molt més canviant, en aquests darrers dos anys.

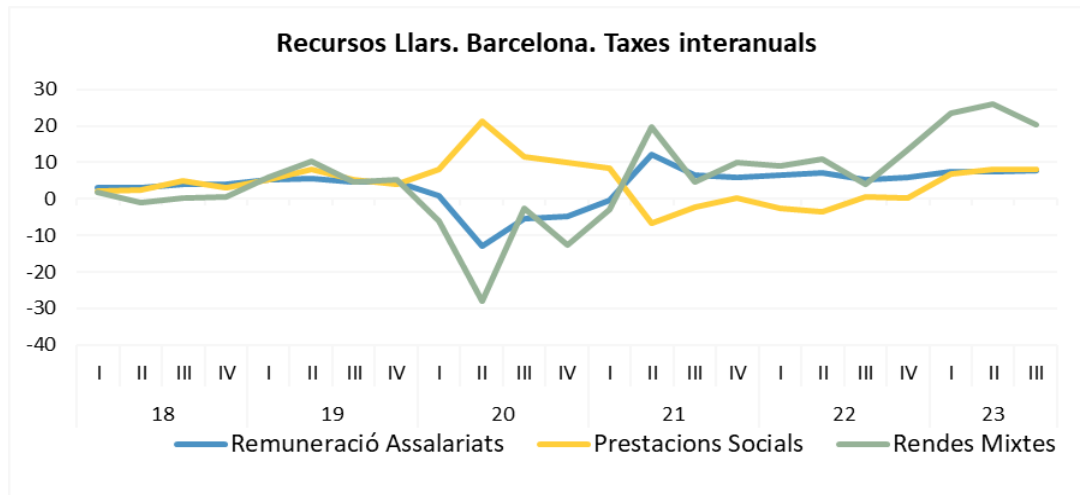
Taula 2

Renda Disponible de les Llars. Recursos. Barcelona Taxes nominals interanuals

	2021	2022	2021				2022				2023		
			I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III
Remuneració Assalariats	5,9	6,3	-0,4	12,2	6,5	5,9	6,5	7,3	5,4	5,8	7,5	7,5	7,9
Rendes Mixtes	8,1	9,6	-2,9	19,7	4,7	10,1	9,0	11,0	4,0	13,6	23,7	26,1	20,4
Prestacions Socials	-0,7	-1,4	8,5	-6,8	-2,2	0,1	-2,6	-3,6	0,6	0,3	6,9	8,3	8,1
Total Recursos	5,1	5,6	0,7	9,2	4,3	5,7	5,2	5,9	4,2	6,8	11,4	13,0	11,1

Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

Gràfic 2



Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

Les **Prestacions Socials** han passat de tenir valors negatius o nuls al llarg de 2021 i 2022 a taxes a l'entorn del 7% i el 8% en aquest any 2023. Aquest canvi és degut a que al 2023 ja s'ha superat l'efecte "rebot" de les taxes molt elevades registrades al 2020, pel seu paper de sosteniment de la renda davant la crisi generada per la pandèmia.

Finalment, **les Rendes Mixtes** són, sens dubte, el component més destacat en 2023. Aquestes rendes inclouen conceptes força diferents, com són els rendiments del treball de professionals i autònoms, els lloguers, les rendes de la propietat i d'altres conceptes, com les transferències entre les llars.

Malgrat la seva volatilitat, des del finals de 2022 les Rendes Mixtes registren uns valors molt elevats, especialment al llarg de 2023, amb unes taxes per sobre del 20% en els tres primers trimestres de l'any. La dinàmica dels lloguers, que afecta a l'apartat d'Excedent Brut d'Explotació i l'increment dels interessos, en les Rendes de la Propietat, són factors explicatius d'aquesta dinàmica.

Contribució de la Remuneració d'Assalariats, Rendes Mixtes i les Prestacions Socials

La contribució de cada concepte sobre la variació del total de recursos està en funció de la taxa de variació i el pes que cada recurs representa sobre el conjunt dels recursos de les llars.

Al Gràfic 3 es pot veure el percentatge de cada un dels components sobre el total de recursos en aquest tercer trimestre de 2023.

La major part dels recursos de les llars provenen del treball assalariat, que suposa més de la meitat dels recursos (54,4%), seguit de les Rendes Mixtes (27,9%) i de les Prestacions Socials (17,7%).

Aquesta estructura es pot comparar amb l'estructura de 2022 i es constata un guany notable del pes les Rendes Mixtes, mentre que es redueix de forma proporcional el pes de la resta de recursos.

Gràfic 3



Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

El Gràfic 4 presenta les contribucions de cada recurs al total dels recursos de les llars, des de 2019.

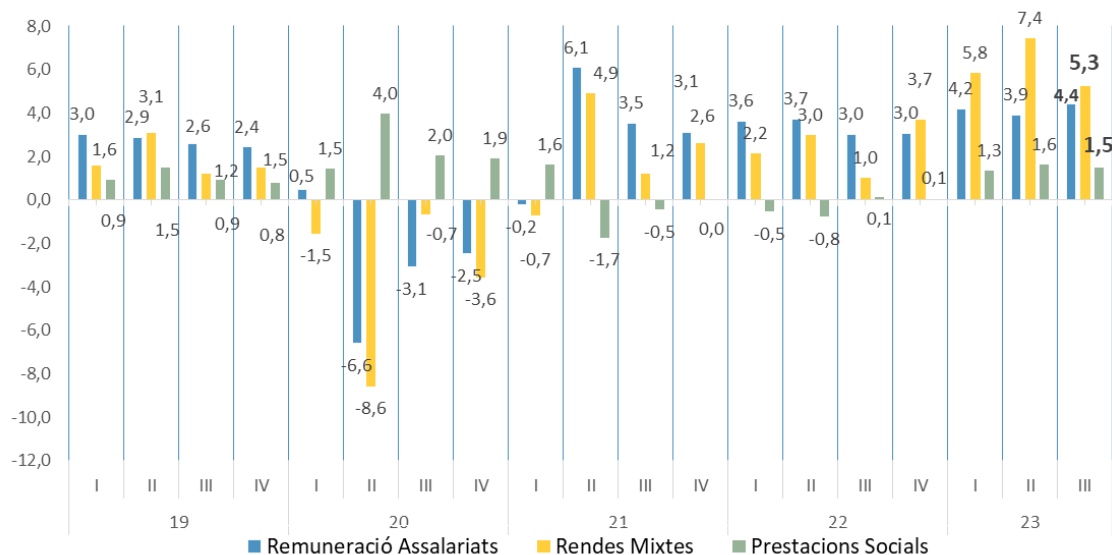
En aquest tercer trimestre es manté el protagonisme de les Rendes Mixtes, com la component de la renda que ha tingut una aportació superior (5,3 punts percentuals). Aquest resultat es deriva tant de la dinàmica del trimestre com de l'augment de pes en els recursos, que no queda lluny de la tercera part del total.

La Remuneració d'Assalariats mostra en el trimestre d'una contribució de 4,4 punts percentuals, mig punt per sobre de la registrada en el trimestre anterior (3,9 punts percentuals).

Finalment, també destaca la contribució de les Prestacions, que al llarg de 2023 passa a tenir contribucions positives, en contrast amb els trimestres del 2022, quan aquestes contribucions van ser negatives o nul·les.

Gràfic 4

Contribució als recursos de les llars.
Barcelona 2019-2023



Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

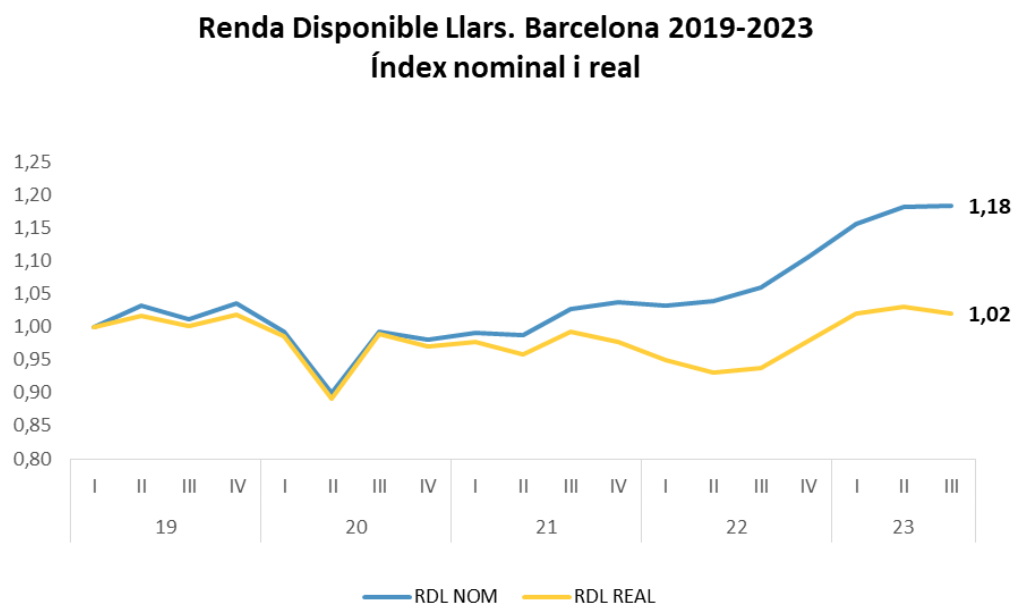
Capacitat adquisitiva de les Llars

L'increment dels preus ha estat una característica destacada de l'actual moment conjuntural, tot i que darrerament la inflació ha començat a moderar-se. Aquest escenari contrasta amb una llarga etapa amb anys d'inflació molt moderada o, fins i tot, amb taxes negatives (2020).

L'important increment de preus ha propiciat l'interès per conèixer la dinàmica conjuntural de la capacitat adquisitiva de la població, com efecte combinat de la variació nominal de la renda i de l'increment dels preus.

El càlcul de la capacitat adquisitiva de les llars implica ajustar l'evolució de la RDL a la dinàmica dels preus, el que suposa deflactar aquesta magnitud a partir de les dades de l'IPC de la província de Barcelona.

El càlcul permet conèixer la dinàmica de la RDL en volum, és a dir, en termes reals. Per fer la comparativa de diferents trimestres en nivells cal, a més, desestacionalitzar les dades. Els resultats es poden veure al Gràfic 5 i a la Taula 3.

Gràfic 5


Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

Taula 3

Renda Disponible de les Llars i IPC. Barcelona
Dades desestacionalitzades. Índex 2019 1er trim = 1

	2020				2021				2022				2023		
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III
RDL Índex nominal	0,99	0,90	0,99	0,98	0,99	0,99	1,03	1,04	1,03	1,04	1,06	1,11	1,16	1,18	1,18
RDL Índex en volum	0,99	0,89	0,99	0,97	0,98	0,96	0,99	0,98	0,95	0,93	0,94	0,98	1,02	1,03	1,02
IPC Prov Bcn Índex	1,01	1,01	1,00	1,01	1,01	1,03	1,03	1,06	1,09	1,12	1,13	1,13	1,13	1,15	1,16

Font: Dep. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona i INE

Si es considera com a referència el valor de la RDL d'abans de la pandèmia, es constata que, **en termes nominals, des del tercer trimestre de 2021 i al llarg de tot el 2022 i el 2023, s'ha arribat i s'ha superat amb escreix el nivell de renda pre-pandèmia.**

En efecte, l'índex de la RDL nominal mostra, en el tercer trimestre de 2023, un valor d'1,18, per tant, un valor un 18% superior a l'inicial. Aquest resultat significatiu i positiu no es detecta, tanmateix, si es considera l'increment de preus.

De qualsevol forma, **fins i tot tenint en compte la inflació, en els tres trimestres de 2023 s'arriba a un resultat destacable: s'assoleix i es supera (molt lleugerament) la capacitat adquisitiva d'abans de la pandèmia, amb**

un valor de l'índex de la RDL real d'un 1,02 en el tercer trimestre d'enguany.

El Gràfic 5 mostra dos aspectes rellevants en la dinàmica trimestral de la capacitat adquisitiva. En primer lloc, la intensa tendència positiva de les dues sèries. Una tendència que ha portat a que en el 2023 la capacitat adquisitiva de les llars de Barcelona hagi arribat a ser equiparable a la que tenia abans de la crisi generada per la pandèmia.

En segon lloc, es posa de manifest, una divergència entre els valors de la dinàmica nominal i la real de la RDL, com a conseqüència de l'acceleració del nivell de preus.

GLOSSARI

Renda Disponible de les llars (RDL): Saldo del Compte de Renda de les Llars. Aquest compte inclou com a Recursos de les llars la Remuneració d'Assalariats, les Rendes Mixtes i les Prestacions Socials, i com a Usos els Impostos i les Cotitzacions Socials.

Total Recursos de les llars: Suma de la Remuneració d'Assalariats, les Rendes Mixtes i les Prestacions Socials.

Rendes Mixtes: Són els recursos de les llars que no són ni Prestacions Socials ni Salariis. Per tant, ingressos derivats de l'activitat professional i de la propietat (lloguers, per exemple).

Renda Primària de les llars: Suma de la Remuneració d'Assalariats i de les Rendes Mixtes (exclou de la RDL els efectes del sector públic via Prestacions Socials, Impostos i Cotitzacions).

Capacitat adquisitiva de les llars: La RDL reflecteix la capacitat adquisitiva de les llars, però està subjecta a l'evolució dels preus. Per tant l'evolució real de la capacitat adquisitiva de les llars és indicada per la dinàmica de la RDL en volum, és a dir, la RDL deflactada per la evolució de la inflació.

NOTA METODOLÒGICA:

El Departament d'Anàlisi de l'Oficina Municipal de Dades (OMD) de l'Ajuntament de Barcelona ha fonamentat la Comptabilitat Trimestral de la RDL de Barcelona en una metodologia similar a la que aplica en l'estimació trimestral del PIB de Barcelona.

El procediment d'estimació de la RDL trimestral té els següents punts:

- La informació anual de la RDL de Barcelona publicada per Idescat ha estat trimestralitzada amb el sistema de desagregació temporal recomanat per Eurostat: el mètode Chow-Lin. Es treballa amb les sèries de taxes nominals de variació interanual.
- Les estimacions pels trimestres de l'any en curs i posteriors s'obtenen amb models dinàmics per a cada recurs del Compte de Renda i pel usos de la RDL. Aquests models tenen com a variables explicatives les dades homòlogues de la Comptabilitat Trimestral de la RDL de l'INE (sector institucional llars).
- A més de la RDL i dels recursos del compte de Renda de les llars: Remuneració d'Assalariats, Prestacions Socials i Rendes Mixtes, es calcula per suma la Renda Primària, per identificar l'efecte de l'actuació del sector públic en l'evolució de la RDL.
- Una vegada s'obtenen els resultats predictius dels models, es fa una anàlisi d'estacionalitat i s'obté el senyal desestacionalitzat. La desestacionalització es fa amb el programa TRAMO, recomanat per Eurostat. Aquest tractament és necessari per calcular les taxes intertrimestrals.
- Es deflacta la sèrie de la RDL (evolució en volum) a l'efecte de tenir una aproximació a l'evolució de la capacitat adquisitiva de les llars. Aquesta deflació es porta a terme amb l'IPC de la província de Barcelona.